

Déligyümölcs, import sör

A Déligyümölcs- és Élelmiszer-kereskedelmi Vállalat tegnap tájékoztatóján dr. Barta István vezérigazgató egyebek között elmondta:

Az utóbbi időben sokan tették szavá, hogy nem lehet mindenütt elegendő citromot vásárolni. Az ellátás az időjárástól és a külföldi vásárlási lehetőségektől függ. Mi általában Olaszországból importáljuk a citromot, ahonnan háromfelét vehetünk az évszakoknak megfelelően. A legjobb citrom január és május között vásárolható, a nyáron forgalomba kerülő, úgynevezett Verdelli, bár gyengébb minőségű, de csak három-négyezer forintért árban kapható az olasz piacon.

A nyári citrom- és üdítőital-ellátás javítására az idén háromezer tonna citromot és citrussal, grape fruitot, orange-t importálnak. Ebben az évben 300 ezer hektoliter palackozott sört hoznak be az NDK-ból, Jugoszláviából, az EAK-ból és Ausztriából. A közkedvelt Porti-cigarettáról elmondták: az idén 400 millió darabot rendeltek, de eddig csak 60-70 millió érkezett.

Biológusok találkoznak

Hagyományteremtés a szegedi egyetemen

A hazatérők napja, avagy a hazatérő lelkek napja. Világszerte így nevezik azt az időpontot, amikor az egyetem, az alma mater egykori hallgatói évenként vissza-jönnek, hogy találkozzanak. Nem azonos ez az érettségi-zettek kialakult szokásával, az ötvenkénti ismételt bankettal. Egészen más a rendeltetése ennek. Az egyetemi intézmény és a volt diákok közötti kapcsolatot őrzi, az egyetemhez való kötődést erősíti.

A szegedi JATE szokásai között ez ideig nem szerepelt a hazatérők napjának megtartása. Most biológusok kezdeményezésére, az ötven évét megért egyetem történetében először találkoztak a volt diákok. Mintegy 15 biológus évfolyam közel 300 egykori hallgatója utazott Szegedre az ország minden részéből.

Tegnap délután megelevenedett az egyetem épülete. A folyosókon papírra tussal festett piros nyilak mutatták, hogy hol a biológusok

információs irodája, mert ennek a nagy eseménynek a szervező munkája az elengedhetetlen feltétele is. Természetesen nemcsak a rokon szakmák képviseltették magukat, jelenlegi hallgatók is megjelentek. Az első napi program jubiláris évfolyamtalálkozával ért véget.

Ma, szombaton a tanszékeket keresik fel, megismerkednek az új stúdiókkal, s az „idősebbek” az új oktatókkal. A találkozó egyik legjelentősebb színtere a szekciósülés. Ezeknek témái az egyetem tananyaghasznosítása a pedagógiában, valamint a kölcsönös tájékoztatás felvételéről, a végzett szakemberek elhelyezkedési lehetőségeiről. A KISZ megyei bizottsága is segítséget nyújtott, a háromnapos találkozó idejére az újszegedi KISZ-tábor bocsátotta rendelkezésükre.

Egy szép és nemes hagyomány született újra a biológusok kezdeményezése nyomán.

Nyitás előtt a Szegedi Szabadtéri Játékokról

Alig néhány hét, s ismét benépesül a Dóm tér. A „műszakiak” — asztalosok, varrók, festők — már egy ideje serényen dolgoznak, hogy a művészek is hamarosan birtokukba vehessék a színpadot. Mint egy „nagyvállalatnál”, itt is részletes terv szerint, szinte óramű pontosságú munka folyik, hogy július 21-én kezdetét vehesse az egyhónapos ünnep, a művelődés és a színházművészet ünnepe. Ilyenkor — nyitás előtt — mindig felmerülhet a kérdés, hogy mi az értéke ennek a fesztiválnak, miért csináljuk, mit várunk tőle. Nem e kérdésekre adott pontos feleletek, inkább csak gondolatok, amelyek ebben a cikkben megkíséreltek elmondani.

Csodálatos dolog a színház! Évezredek a tanúi, hogy a teljes emberré válásnak éppen nélkülözhetetlen eszköze, mint fizikai és szellemi tevékenységünk bármely más területe. Számtalanszor eltemették már, de mindig feléledt, tétova kísérletei után mindig magára talált, mert a társadalom igényli, mert az emberek nem tudnak lemondani — és nem is mondhatnák le — arról a hatásról, amit ez az intézmény, pontosabban a művészetnek ez a sajátos területe nyújt.

Arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen mi is a színház feladata, mi a szerepe az ember és az emberek között, sőt az ember és az emberiség között, szinte megszámlálhatatlanul sokfajta felelet lehetséges, mint ahogyan valóban számtalan feleletet adtak azok a színházi kísérletek, amelyek századunkra olyan jellemzők. (Ezek a kísérletezések, útkezesek és kutatások éppúgy jellemzői korunk színházának, mint a művészetek más ágának is.) Vannak, akik szerint a színház csak szórakoztató intézmény, csak arra való, hogy a mindennapi gondjait valahol feledni lehessen. Mások, éppen ellenkezőleg, csak erkölcsi és politikai szószéknek tartják, csak azt tűzik feladatául, hogy a társadalom napi problémáit boncolgassa, azok kérdéseire adjon választ. Megint mások, szinte kizárólagosan a tanítást és a nevelést látják

egyetlen céljának. S következhet ezek variációja. E tartalmi kérdések mellett ugyan csak számtalan formai kérdés is felmerül; az, hogy a meghatározott tartalmat milyen eszközökkel közvetítse, egyáltalán, milyen hatást akar elérni. És kikhez, a társadalom milyen és mekkora rétegéhez szándékozik eljutni.

Sokáig lehetne folytatni ezt a kérdés-felelet játékot, s nagyon sok érdekes — olykor meglehetősen — eredmény birtokosai lehetnénk. E kísérletek közül én arra szavazok, amely az ember egészével számol; amely egyaránt hatni szándékozik az ember érzelmeire és gondolkodására; amely valóságos emberi és társadalmi kapcsolatokat és érzelmeket tár fel, amelyik állást foglal, és állásfoglalásra készít; amelyik teljesebb emberré tesz. Abban a színházban hiszek, amelyek ezt a feladatát nagy tömegek aktív részvételével képesek megoldani, amelyek tudatosan vállalja a tömegek kulturális igényeinek magas szintű kielégítését, amelyek azonban azt is feladatának tartja, hogy a kulturális igény mércéjét mindig magasabbra emeli.

Né vegye szerénytelen ségnek és elfogultságnak az olvasó, ha most azt mondom, hogy a Szegedi Szabadtéri Játékokat — hibáival együtt is — én ilyen színháznak tartom. Ha most végiggondolom e közel másfél évtized műsorát — emlékeztetőül hadd idézzem is a legjelentősebbeket: Madách: Az ember tragédiája, Koós: Budai Nagy Antal, Shakespeare: Hamlet, Illyés: Dózsa György, Erkel: Hunyadi László, Bánk Bán, Kodály: Hány János, Verdi: Aida, Don Carlos, Puccini: Turandot, Mascagni: A parasztbecsület, Muszorgszkij: Borisz Godunov, Csajkovszkij: A hatyúk tava, Hacsaturjan: Spartacus (alig tudom a felsorolást abbahagyni) — nyugodt lelkiismerettel leszögezhetem, hogy a magyar és az egyetemes színpadi irodalom legjelentősebb és legkiválóbb alkotásai kerültek színpadra. E művek hősei — bár nagyon

különböznek, eleve különbözők kell egymástól — valamennyien a tisztább, igazabb, őszintébb és gazdagabb emberi, egyéni és társadalmi kibontakozásért szálltak síkra. Igaz, e művek nem egy meghatározott kor szülöttei, nem egy meghatározott irányzat képviselői, de progresszivitásuk, lendítő erejük vitathatatlan. Kétségtelen az is, hogy ezek a művek kultúrtörténetünk felbecsülhetetlen értékei, de nem e kultúrtörténeti érték az, ami műsorunk tűzésüket elsősorban indokolja — legalábbis a legtöbb esetben nem ez —, hanem az az eszmei mondani- való, amit magukban hordoznak.

Ha számba veszem e művek színpadi megvalósítását — rendezéseket, díszleteket, színészi-énekesi játékokat —, ugyancsak közelállónak találom a már jelzett és igényként megjelölt totális hatású színházhoz. Olyan előadásokat láthattunk, amelyek az ember egészét tételezték fel, amelyek egyaránt hatottak a néző értelmére és érzelmére. Néhányan szemünkbe is vetették a látványosságra való törekvést, sőt, olykor szinte csak idegenforgalmi látványosságot véltek felfedezni a Szegedi Szabadtéri Játékokban. Pedig éppen a szó

sincs. Nem érdemelne meg a támogatást ez a színház, ha ennyivel megelégedne. Helye van azonban minden olyan látványosságnak — díszletnek, fényeffektusnak, táncnak és színpadi tömegmozgásnak —, amely az adott mű mondanivalójának befogadását elősegíti, amely a felismeréshez feltétlenül szükséges, s amely az előadás egészét esztétikai élménnyé emeli.

Mondják azt is, hogy eklektikus ez a színház. Valóban az, már a műfaji sokrétőség miatt is. De lehetne-e más, egészen más? Hiszen eklektikus maga a közönség is. Vagy mondjon le nézői egyik-másik rétegről? — Szerintem ezt semmiképpen nem teheti. Ez a színház már létrehozásakor tudatosan vállalta a népszínházi, a szó legnemesebb értelmében vett népszínházi feladatokat, népművelési célokat. Nem is tehetett mást, hiszen esténként hater, idényenként — közel egy hónapon belül hetvennyolcvanezer fős közönséggel kell számolnia. Ez a népszínházi jelleg egyáltalán nincs ellentétben azzal a törekvéssel, hogy a fesztivál ugyanakkor nemzetközi elismerésre is igényt tart, olyan magas művészi szintű előadások megvalósítására törekszik, amelyek a világ bármelyik színpadán megállnák helyüket. Ez a törekvés tehát azt is jelenti, hogy népszínházi funkcióját a közönség fel-emelésével tölti be. Példák igazolják ennek az elképzelésnek a helyességét: csak örülni lehet, ha egyszerű emberek, akik körülményeik folytán nem lehetnek rendszerez színházlátogatók, nyaranta nézői ennek a színháznak. S megelégedéssel könyvelhetők el, ha ezek a nézők pl. a Hunyadi műsorra tűzését sürgették. (Feltételezem ebben a színházban találkozta először a művel és az előadással, s benyomásait ösztönözték az újbóli találkozásra, az alaposabb megismerésre.)

Ha a színház komolyan veszi fentebb vázolt feladatait és hivatását, nem mondhat le az ifjúságról. Tudatosan és előrelátóan kell foglalkoznia a közeljövő közönségével. Nos, a Szegedi Szabadtéri Játékok ebben is jelentős részt vállalt és vállal. Jó dolog, hogy ez az igény kétoldalú: a Játékok vezetői éppúgy érezték szükségességét, mint az ifjúsági mozgalom képviselői. Így született meg a Szegedi Ifjúsági Napok gondolata, s most, amikor ezek megrendezésére már hatodik alkalommal kerül sor, nyolc és fél ezer fiatal készül Szegedre, közöttük nagyon sokan már a törzsközönséghez számítanak, hiszen évente vissza-visszatérőek, hogy a rendezvényt sorozat — s egy-egy színházi előadás — nézői, résztvevői lehessenek.

Mindebből talán az is kitűnik, hogy a Szegedi Szabadtéri Játékok az ország színháza. Szívesen és örömmel látjuk külföldi vendégeinket, de mindenekelőtt Szegednek, hazai közönségünknek rendezzük ezeket az előadásokat azzal a nemes céllal, hogy segítsék elő népünk műveltségi színvonalának emelését, járuljanak hozzá a kulturális forradalmunk feladatainak megvalósításához, nyújtsanak maradandó esztétikai élményt népünk száz-ezreinek.

HORVÁTH MIHÁLY

Többet termel a vegyipar

Fejlődése dinamikus

Milyen eredményeket ért el az év első felében hazánk egyik legdinamikusabban fejlődő iparága, a vegyipar? Erre a kérdésre a fél év utolsó napján, a Magyar Vegyipari Egyesülés közgazdasági főosztályától a következő választ kaptuk:

— Az előzetes adatok szerint 9,5 százalékkal nőtt a vegyipar termelése. Ez azt jelenti, hogy a hat hónap hétmilliárdos termelési értékén belül 650 millió a többlet.

Ez a jelentős eredmény a kapacitás jobb kihasználásának, új termékek gyártásának, valamint új beruházások üzembe helyezésének köszönhető.

— A legnagyobb volument képviselő műtrágyagyártás termelési adatai alig változtak, holott a kereslet tovább nő. Ezen a területen lényeges előbbrelépést csak az új nitrogén műtrágyagyártás hoz majd. Gondot okozott a több mint 50 000 tonnás kiesés, a Péti Nitrogén Művek műszaki hibája. A helyzetet nehezítette, hogy az importlehetőségek sem megfelelően alakultak. Ugyanakkor azonban a hazai műtrágyagyártás jelentős eredményeképpen megkezdte az összetett műtrágyagyártást

már nagyüzemi mértékben Péten és Peremartonban. A peremartoni ipari robbanóanyaggyár az első fél évben már 48 000 tonnát adott át fogyasztóinak.

— Az első fél évben több vegyipari üzem fő feladatának tekintette a növényvédőszer hatóanyag, és alapanyaggyártás megvalósítását, valamint a külföldi hatóanyag késztermékké formálását. Ezek az erőfeszítések igen szép eredményt hoztak, s ez év májusában a hazai vegyipari üzemek már 50 százalékkal több növényvédőszer hatóanyagot gyártottak, mint egy évvel ezelőtt. A növényvédőszer-gyártásban élen jár a Budapesti Vegyi Művek, a Péti Nitrogén Művek és a Borsodi Vegyikombinát.

A mezőgazdaság termelését szolgáló kemikáliák mellett tovább nő a műanyaggyártás és -feldolgozás is. A Borsodi Vegyikombinátál 75 százalékkal több PVC-port állítottak elő az első fél évben, mint az elmúlt év azonos időszakában. A Füz-

fői Nitrokémia a növekvő igényekhez rugalmasan alkalmazkodott, s összesen 30 ezer köbméter polistirolobot állított elő, 45 százalékkal többet, mint ami a terveiiben szerepelt.

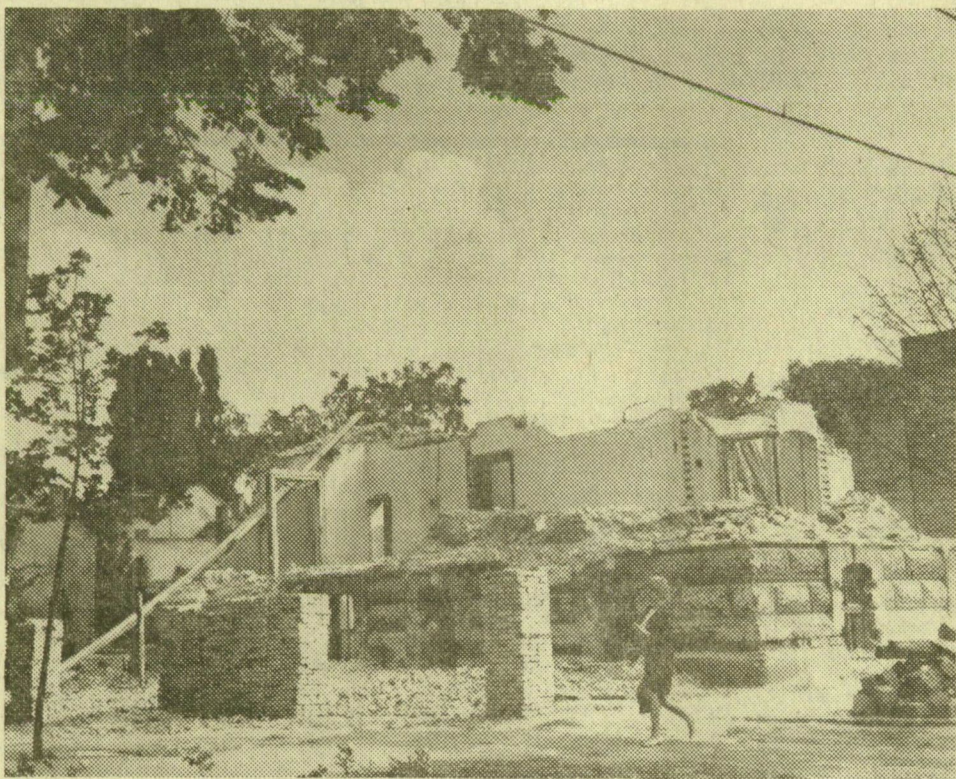
Az első fél évben kezdte meg a próbaüzemelését a vegyipar egyik kulcsüzeme, a Tiszai Vegyikombinát új kénsvagyára, amelynek évi kapacitása 200 ezer tonna. A korszerű gyár lényegesen csökkenti kénsvagyatunkat, ugyanakkor lehetőséget ad arra is, hogy a már elavult, gazdaságtalanul termelt kénsvagyarak termelését megszüntessék. A számítások szerint az új üzemben korszerű lengyel technológiával 40 százalékkal olcsóbban állítják elő a kénsvagyat, mint a hagyományos gyárakban.

Tanácselnökök értekezlete

Pénteken az Országház gobelintermében tanácselnöki értekezletet tartottak, amelynek napirendjén időszaki munkaiügyi kérdések szerepeltek. Lázár György munkaügyi miniszter adott tájékoztatót.

Kitüntetés

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta Pusztai Józsefnek, a szegedi RÖVIKOT nyugalomba vonult igazgatójának, munkássága elismeréséül. A kitüntetést tegnap, pénteken a Belkereskedelmi Minisztériumban ünnepélyes keretek között adták át Pusztai Józsefnek, aki saját kérésére — tekintettel betegségére — ment nyugdíjba.

Somogyi Károlyné felvétele

Bontják az Április 4. útján a 48. számú házat, amelyet február 22-én súlyos gázrobbanás rázkódtatott meg. Akkor a 16 lakás bérloít ki kellett költöztetni, mint utóbb kiderült, nem is ideiglenesen. A régi házat, melynek felújítását már nem lett volna érdemes elvégezni, a robbanás lényegében halálra ítélte. A helyén — a tervek szerint — 4-5 szintes lakóház épül majd

Egy ház halála